

gig og den højst mulige sociale Stilling. Den anden Lov, vi fik paa samme Tid, som vi fik Loven om Forligsmanden, nemlig Loven om den faste Voldgiftsret, der hænger nøje sammen med Forligsmandsinstitutionen, har ogsaa været meget billig. Den har kostet Staten knap 7,000 Kr. Denne Udgift til denne vigtige Ret, der forhindrer mange Kampe og sparer meget Arbejde for de almindelige Domstole, blegner helt ved Siden af de svimlende Summer, man maa køre op med, naar der tales om Udgifterne til Retsreformen og til de almindelige Domstole.

Det har vist sig, at der ikke er gjort Brug af den Bestemmelse i Forligsmandslovens § 5, som giver Forligsmanden Adgang til at afæske Parterne Erklæringer og, hvis det viser sig, at disse Erklæringer om bestaaende Forhold er af tvivlsom Rigtighed, at trække vedkommende op i den faste Voldgiftsret og dær kræve Udsagnene afgivet under Vidneansvar, eventuelt beediget. Det er glædeligt, synes jeg, at Forligsmanden ikke har anset det for nødvendigt at bruge denne Bestemmelse i Loven, og jeg tror, det heller ikke bliver nødvendigt i Fremtiden, thi det tør vistnok slaas fast, at der er saa megen Anstændighedsfølelse hos Lederne af vore Hovedorganisationer baade paa Arbejdsgivernes og Arbejdernes Side, at det kan anses for at være fuldt troværdigt, hvad de erklærer.

Under de Forhold, hvorunder vi lever, kunde det naturligvis forudses, at Forligsmandens Arbejde vilde blive ingenlunde ubetydeligt; skal nogen være i Besiddelse af en engelig Taalmodighed, maa det være en Forligsmand. Det er jo ikke saaledes, at han kun hører paa Slutningsresultaterne af Forhandlingerne. Nej; naar Parterne skal frem for ham, maa det hele repeteres paa ny fra Grunden af, saa begynder Scenerne forfra, maaske lidt mere afdæmpet, naar det første Krudt er skudt ud, end de oprindelig var; men i Hovedsagen de samme som de første, idet de samme Argumenter paa ny maa fremføres. Det er nødvendigt, at Forligsmanden hører det hele for at kunne danne sig et Skøn over, hvad der er Parterne imellem. Det tør altsaa forudsættes, at der vedblivende maa være et ikke ringe Arbejde for Forligsmanden. Men naar den nuværende Forligsmand har ønsket, at man skulde udvide Institutionen, tror jeg, det er fuldstændig rigtigt af de direkte interesserede Parter, at de har bedt sig fritaget for denne Udvidelse. Det gaar nemlig ikke

ret vel an, at man laver en saadan Institution om til et Kollegium, hvor Ansvar forflygtiges, hvor den nødvendige Viden om en bestemt foreliggende Sag udbredes til flere. Ansvar maa helst være centraliseret hos en enkelt Person, der staar med hele Kendskabet og som Følge deraf ogsaa med hele Ansvar. Derfor synes jeg, at Parterne har Ret, naar de ønsker, at man ikke udvider denne Institution, og jeg vil ogsaa anse det for muligt, at man, hvis der kræves Forundersøgelser, naar man ligesom kan vejre, at Stormen kommer, i god Tid kan foretage de nødvendige Forundersøgelser. Men jeg gør dog opmærksom paa, at selv om Mennesker Aar i Forvejen sætter sig hen for at spekulere over, hvad der muligvis nu vil komme, vil det ofte vise sig, at netop det, man ventede, kommer slet ikke. Det bliver Parterne enige om, men der dukker andre Ting op, som slet ikke var forudsætte. Derfor tror jeg, at store Forundersøgelser vil det ikke være nødvendigt at kræve. Det vil i Regelen indskrænke sig til, at Forligsmanden faar Parterne op til sig akkurat som nu, hører, hvad de siger, og deraf skaffer sig det nødvendige Skøn over Situationen sammen med sin Stedfortræder, der ogsaa er til Stede, og med det Hjælpepersonale, som han maa have til Raadighed, og til hvilket der bevilges det nødvendige paa de aarlige Finanslove.

Som sagt, de foreslaaede Ændringer i den bestaaende Lov er ikke mange. Man vil egentlig kun lovfæste en nu bestaaende Institution. I Fjor var Forligsmanden tilsyneladende nær ved at blive træt. Det skal erkendes, at det har en Mand Lov til at blive, naar han skal beskæftige sig med disse Ting Dage, og man kan vel sige Nætter igennem. Forligsmanden blev saa alligevel i sin Stilling, imod at der udvirkedes, at han fik en Stedfortræder ved sin Side. Denne Stedfortræder skal under de for Haanden værende Forhold indsættes i hvert enkelt Tilfælde og udnævnes af Ministeren. Nu skal det altsaa lovfæstes, at en saadan Stedfortræder skal udnævnes.

Det er ikke rigtigt, naar man har villet henvise til Forholdene andre Steder, f. Eks. i Sverige, for Forholdene her kan neppe sammenlignes med Forholdene i Sverige. Sverige har en betydelig større Udstrækning, og Forholdene der ligger ogsaa lidt anderledes—lidt anderledes, men ikke saa meget. Jeg forstaar for Resten heller ikke, hvorfor man har inddelt Sverige i flere Distrikter. Jeg tror, det vil